

דף יא.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבות פ"ג הי"ג

ען משפט א.ב.ג.

כיצד קומץ מנחות הנתקמצות. כדרך שקומץ כל האדם פושט אצבעותיו על פס ידו וקומץ. קומץ בראשי אצבעותיו או מן הצדין לא יקטיר ואם הקטיר הרצה. ואם הוסיף בקמץ כגון שהרchip אצבעותיו וקמץ הרי זה פסול:

הרמב"ם הל' עבודת יום הכיפורים פ"ד ח"א

סדר כל המעשימים שביום זה כה הווא . כחצות הלילה מפסיק לתרומת הדשן. ומסתירין את המערכה ומדשנין

ר. **כסף משנה:** סדר כל המעשימים וכו'. פ"ב דיומה (דף כ"ב). ומיש כשייגעו לשחוט את החמיד פורסין סדין של בוז בין כ"ג ובין העם וכו' עד והחייבין והנסכמים. משנה פ"ג דיומה (דף ל'). ומיש ואחר החמיד מקריב הפר ושבעתה הcabשים של מוסף היום. פלוגתא דתנאי במשנה פ' בא לו (דף ע') ופסק קר"ע: ואח"כ מקדש ידיו ורגלו ופושט בגדי זהב וטobel וכו' עד לפניו ה' תטהרו. במשנה פ"ג דיומה (דף ל"ה). ואח"כ מגיריל על שני השערדים וכו' עד ומניחן על הרובד שבזורה. במשנה פ' טרפ בקלפי (דף מ"ג). ומיש וננתנו למי שננדנו כדי שלא יקרוש (ומניחו) על הרובד של היכל מבחוץ. לשון המשנה על הרובד הרבייעי שבהיכל ופרק בגמ' והוא כתיב וכל אדם לא יהיה באוהל מועד וא"כ איך היה מmars בהיכל ותירצו תנין של היכל. ופרק"י כל הרצפה עשוייה سورות טבלאות אבני שיש וכל שורה קרויה רובד. תנין של היכל כשויצא מהיכל לעזרה מונה את הרובדין והוי האי רבייעי להיכל. ומה שכותב וחותה בה אש מעל המזבח מן הסמוך למערוב וכו': ומוציאין לו את הכהן וכלי מלא קטרת וכו'. במשנה פ' הוציאו לו (דף מ"ז). ומיש דקה מן הדקה. בפרק דכריות (דף ו') כבריתא דפטום הקטרת. ומיש לא מחוקות ולא גדורות. בפ' הוציאו לו (דף מ"ח) בעיא דעתיפשית: כבר ביארנו שהולכה בשמאל פוסלת וכו'. מהל' ביאת המקדש פ"ה. ומיש אבל מפני כובד המחתה ועוד שהיא חמלה וכו'. בר"פ הוציאו לו (דף מ"ז). וקיים כיוון שהולכה בשמאל פוסלת היאך הכספיו כאן מפני טעםם הלו. ואפשר דהולכה בשמאל לא פסלה אלא מדרבן אין ע"ג דהולכה בשמאל בדם פסלה מדאוריתא משום דאי'א שלא בהילוק

את המזבח כדרך שעושין בכל יום על הפסדר שבארנו עד שיגיעו לשחיטת הפתמיד. כשהיגיעו לשחט את הפתמיד פורסין סדין של בוץ בין כהן גדול ובין העם. ולמה של בוץ כדי שכיר שעבודת היום בגדי בוץ. ופושט בגדי חל וטובל ולובש בגדי זהב ומקדש ידיו ורגליו. ושוחט בתמיד רב שננים ומניח אחר לגמר השחיטה. ומקבל הדם וזורקו על המזבחquamazzot. ולאחר כן נכנס להיכל ומקטר קטרת של שחר ומיטיב את הנירות. ומקטר איברי הפתמיד והחבייתין והנכדים כל סדר הפתמיד של כל יום שבארנו. ולאחר הפתמיד מקריב הפר ושבעת הכבשים של מוסף היום. ולאחר כן מקדש ידיו ורגליו ופושט בגדי זהב. וטובל ולובש בגדי לבן ומקדש ידיו ורגליו. ובא לו אצל פרו. ופרו היה עומד בין האלים ולמזבח ראשו לדרום ופניו למערב והכהן עומד במזבח ופניו למערב. וסמוך אליו ידיו על ראש הפר ומתחודה. וכן היה אומר אנה השם חטאתי עויתני פשעתי לפניך

בקטרת לא פסלה ובاهci אפשר רחמנא: ומהלך בהיכל עד שהוא מגיע לקדרים וכוי' עד על אבן השתיה. במשנה פ' הוציאו לו (דף מ"ט ע"ב): ומיש ואוחז שפת הקף בראשי אצבעותיו או בשינוי וכו' וזה היא עבודה קשה שבמקדש. ברייתא בפ' הוציאו לו (דף נ"א): ומיש וצובר את הקטרת על גבי הגחלים. שם בבריתא הנזכרת וצобраה כדי שהיא עונה שווה לבא וייא מפזרה כדי שהיא עונה מהרת לבא ופסק כת'ק. ומיש לפנים במחתה כדי שתהייה הקטרת קרובה לארון ורחוק מפניו שלא יכו. בפ"ז מסכת תמיד (דף ל"ג). ומיש וממתין שם וכו' שלא להבעית את העם. משנה בפ' הוציאו לו (דף נ"ב). ומיש וכן היה מתפלל וכו'. שם בגם' (דף נ"ג). וריבינו לא כתב שיפרשו בשעת הזאות הנעשות לפני ולפנים לפי שסמך על מה שכותב בפ"ג מהל' תמידין זה בנין אב לכל הכפות וכו':

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסתמוכותיהם של גדולי ישראל, ניתן להציג בהוצאה "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 02-5712225 email: minchat.aaa@gmail.com

אני ובייתי. אָנָא הַשֵּׁם כְּפֶר נָא לְחַטָּאים וְלְעֹנוֹת וְלְפִשְׁעִים שְׁחַטָּאתִי וְשֻׁעֲוִיתִי וְשִׁפְשָׁעָתִי לִפְנֵיכָה אָנִי וַיְבִיתִי כְּפַתּוֹב בְּתוֹרַת מֶשֶׁה עֲבָדָךְ לִאמְרָה 'כִּי בַּיּוֹם הַזֶּה יִכְפֶּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהַרְוּ'. וַיָּאֹכַל כֵּךְ מַגְרִיל עַל שְׁנֵי הַשְׁעִירִים. וְקוֹשֵׁר לְשׂוֹן שֶׁל זְהֹרִית בֶּרֶאשׁ הַמְשֻׁפְלָח וּמַעֲמִידָו כְּנֶגֶד בֵּית שְׁלוֹחוֹ וְלִנְשְׁחַט כְּנֶגֶד בֵּית שְׁחִיטָתוֹ. וְבָא לוֹ אֶצְל פָּרוֹ שְׁנִיה וְסָמֵךְ שְׁתִּי יָדַיו עַל רַאשׁו וּמִתְנַדֵּה וְדוּי שְׁנִי. וְכֵה הוּא אָוֹמֵר אָנָא הַשֵּׁם חַטָּאתִי עֲוֵיתִי פִּשְׁעָתִי לִפְנֵיכָה אָנִי וַיְבִיתִי וַיָּבֹנֵי אַהֲרֹן עִם קְדוֹשָׁיךְ. אָנָא הַשֵּׁם כְּפֶר נָא לְחַטָּאים וְלְעֹנוֹת וְלְפִשְׁעִים שְׁחַטָּאתִי וְשֻׁעֲוִיתִי וְשִׁפְשָׁעָתִי לִפְנֵיכָה אָנִי וַיְבִיתִי וַיָּבֹנֵי אַהֲרֹן עִם קְדוֹשָׁיךְ כְּפַתּוֹב בְּתוֹרַת מֶшֶׁה עֲבָדָךְ כִּי בַּיּוֹם הַזֶּה וְגוֹ'. וַיָּאֹכַל כֵּךְ שׂוֹחֵט אֶת הַפָּר וּמִקְבֵּל אֶת דָּמוֹ וּנוֹתֵן לִמְיַדְוָה מִנְדְּנָרוֹ שֶׁלֹּא יִקְרַשׁ עַל הַרְבֵּד הַרְבִּיעִי שֶׁל הַיּוֹלֵד מִבְּחֹזֶן. וּנוֹטֵל אֶת הַמְּחַתָּה וְחוֹתֵה בָּה אִשְׁעָל הַמִּזְבֵּחַ מִן הַסְּמֹוךְ לַמְּעֵרֶב. שָׁנָגָא מָר 'מִעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלְּפָנֵי ה'.' וַיַּוְרֶד וּמְגִיחָה עַל הַרְבֵּד שְׁבָעָזָרָה. וּמַזְאִיאֵין לוֹ אֶת הַכְּפָר וּכְלֵי מַלְאָה קָטָרת דָקָה מִן הַדָּקָה. וְחוֹפֵן מִתְּנָה מַלְאָה חֲפֵנָיו לֹא מִחְיקָות וְלֹא גִּדְוָשָׁות אֶלָּא טְפּוּפּוֹת הַגָּדוֹל לְפִי גָּדוֹל וְהַקְּטָן לְפִי קָטָן וּנוֹתֵן לְתוֹךְ הַכְּפָר. כִּבְרָה בְּאֶרְנוֹ שְׁהוֹלָכָה בְּשָׁמָאל פּוֹסְלָת בְּדָם הַקָּדְשִׁים וְשֶׁאָר הַעֲבֹודוֹת. וְלִפְיַקְה הָיָה מִן הַדִּין

שִׁיּוֹלֵךְ הַמְחֻתָּה בְּשֶׁמֶאלֹ וּכְפַתְּחַתְּרָת בִּימִינֹו. אֲבָל מִפְנֵי כֶּבֶד הַמְחֻתָּה וְעַזְבָּן שֶׁהִיא חַטָּאת. אַיִלּוֹן יָכוֹל לְסַבֵּלה בְּשֶׁמֶאלֹ עַד הָאָרוֹן. לְפִיכְךָ נוֹטֵל הַמְחֻתָּה בִּימִינֹו וּכְפַתְּחַתְּרָת בְּשֶׁמֶאלֹ. וּמַה לְךָ בַּהִיכָּל עַד שֶׁהֵוָה מִגְיָע לְקַדְשָׁה בְּקַדְשִׁים. מֵצָא הַפְּרַכְתָּה פָּרוֹפָה נִכְנֵס לְקַדְשָׁה בְּקַדְשִׁים עַד שֶׁהֵוָה מִגְיָע לְאָרוֹן. הַגִּיעַ לְאָרוֹן נוֹתֵן הַמְחֻתָּה בֵּין שְׁנֵי הַבְּדִים וּבְבֵית שְׁנֵי שְׁלָא הִיא אָרוֹן הִיא מִנִּיחָה עַל אַבְנֵי הַשְׁתִּיה. וְאוֹחֵז שְׁפַת הַכְּפָר בְּרָאשֵׁי אַצְּבָעוֹתָיו אוֹ בְּשְׁנֵיו. וּמַעֲרָה הַקְּטָרָת בְּגָוֹלֹן לְתוֹךְ חַפְנֵיו עַד שְׁמַחְזִירָה לְמַלְאָה חַפְנֵיו כְּשֶׁהִיא. וּזֹה הִיא עַבּוֹדָה קָשָׁה שְׁבַמְקַדְשָׁה. וְצָוָרָר אֶת הַקְּטָרָת עַל גַּבֵּי הַגְּחָלִים בְּיַדְוֹ לְפָנִים בְּמַחֻתָּה. כִּדי שְׁתַּחַיָּה הַקְּטָרָת קָרוּבָה לְאָרוֹן וּרְחוֹקָה מִפְנֵיו שְׁלָא יִכּוֹה. וּמִמְתִין שֶׁם עַד שִׁיתְמַלְאָה הַבַּיִת עַשְׂן וַיֵּצֵא. וְהֵוָה מַה לְךָ אַחֲרֹנִית מַעַט מִעַט פָּנֵיו לְקַדְשָׁה וְאַחֲרֹיו לְהִיכָּל עַד שִׁיצָא מִן הַפְּרַכְתָּה. וּמִתְפַלֵּל שֶׁם בַּהִיכָּל אַחֲרָ שִׁיצָא תִּפְלָה קָצָרָה שְׁלָא לְהַבָּעִית אֶת הַעַם שֶׁמְאָה יָאמְרוּ מִת בַּהִיכָּל. וְכֵה הִיא מִתְפַלֵּל. יְהִי רְצָон מִלְפָנֵיךְ ה' אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָמַת הַחִיָּה שָׁנָה זוֹ שְׁחוֹינה תַּחַיָּה גְּשׁוֹמָה. וְלֹא יִסּוּר שְׁבָט מִבַּיִת יְהִידָה. וְלֹא יְהִי עַמְקָבִית יִשְׂרָאֵל צָרִיכִין לְפָרְנָסָה וְאֶל תִּפְגַּס לִפְנֵיךְ תִּפְלָת עַזְבָּרִי דָּרְכִים:

הרמב"ם הל' פטולי המוקדשין פי"א ה'ה עין משפט ה.ו.

הידביך הקמץ לדפן הכלוי וקמץ . או שהפק הכלוי על ידו וקמץ מתוכו ופיו למטה. לא יקטיר ואם הקטיר **הרצחה:**

הרמב"ם הל' פטולי המוקדשין פי"א ה'ט עין משפט ז.

רבה שמנת לבונתה עד שני לוגין לכל עשרון ושני קמץאי לבונת לבן מנחה כשרה. שני לוגין או שני קמץין או יתר על זה פסולה:

הרמב"ם הל' פטולי המוקדשין פי"א ה'ח עין משפט ח.ט.

מנחה שנפל לתוכה שמן מנחה אחרת או שמן חולין כל שהוא נפסלה. חסר שמנה פסולה.

ש. **כسف** משנה: הידביך הקומץ לדופן הכלוי וכו'. בפ"ק דמנחות (דף י"א) ובר"פ הוציאו לו (מ"ז): בעיא שלא איפשיטה:

ת. **כسف** משנה: ריבת שמנה ולבונתה וכו'. שם בגמר אמרתני דחיסר לבונתה פסולה האיתיר [כשרה והתניא יתיר] פסולה אמר רמי בר חמא כגון שהפריש לה שני קמצים ומשמע לרביינו דכי אמר ר' אלעזר גבי ריבת שמנה כגון שהפריש לה שני לוגין שני לוגין דוקא קאמר וייגיד עליו רעו יתיר לבונתה שלא מיטסיל בפהות שני קמצים ולא כדפריש"י שכח אהא דאמرين ולוקמה כגון דעריב שמן דחולין וכו' ולוקמה כגון דעריב ביה פורתא שמן דחול וכו':

א. **כسف** משנה: מנחה שנפל לתוכה שמן מנחה אחרת וכו'. בפ' ראשון דמנחות (דף י"א) תנן ריבת שמנה חיסר שמנה וכו' פסולה ובגמ' היכי דמי ריבת שמנה א"ר אלעזר כגון שהפריש לה שני לוגין ולוקמה כגון דעריב בה שמן דחולין ושם דחבירתה וכו' ר'א לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא דחולין ודחבירתה דפסיל אבל הפריש לה שני לוגין הויאל והאי חזוי ליה והאי חזוי ליה אימא לא ליפסיל קמ"ל: חיסר לבונתה כשרה וכו'. שם במשנה חיסר לבונתה פסולה ובגמ' ת"ר חסירה ועמדת על קורת אחד פסולה על שני קורותים כשרה דברי ר' יהודה ר'יש אומר על קורת אחד כשרה פחות מכאן פסולה וכו' א"ר יצחק בר יוסף א"ר יוחנן ג' מחלוקת בדבר דרי' סבר קומץ בתחלת וקומץ בסוף. ופירש"י ר' ים

כשלה. זה הוא **ש"ה** **הו** **עליה** **שני קורתוי** **לבונה** **אבל** **קורת**
אחד פסולת **שנאמר** **את כל לבונתה**:

דף יא:

הרמב"ם הל' פטולי המוקדשין פ"א הי"ז

התנדב קמצ' לבונה בפנ' עצמו. אם חסר כל שהוא פסול. וכן שני בזיכי לבונה שעם הלחם אם חסר אחד מהן כל שהוא פסולין. עד ש"היו שני קמצין מתחלה ועד סוף:

הרמב"ם הל' פטולי המוקדשין פ"א ה"ט

עיין לעיל דף. יא. עין משפט ז.

סתם מתני' דקחני חיסר לבונתה פטולה ופסק רבינו בר' יהודה וצריך ליתן טעם למה לא פסק כסתם מתני' ואפשר שטעמו ממשם דר"י ור"ש פלגי עליה והויל ר"מ יחידאה לגבייו ולא חיישין לסתמא כיון דרבים פלגי עליה ובפלוגתא דר"י ור"ש ידוע דהלהכה בר"י וא"ת כיון דסתם רבוי בר"מ הוה ליה למיפסק כוותיה ייל' וכיון שלא אשכחן בבריתא דפלגי אלא ר"י ור"ש טפי הוה עדיף לפירוש מתני' אליבא דר"י דהלהכה כוותיה לגבי ר"ש מלאוקומי לה בפלוגתא תליתאה ור"י דאמר ג' מחלוקת בדבר בעא לדוקי לשנא דחסר לבונתה דמשמע אפי' חיסר כל שהוא. ואינו מוכחה. ועוד דמדר"י נשמע דס"יל דהלהכה בר"י מדאמר ג' מחלוקת בדבר ר"מ ור"י ור"ש בידוע דהלהכה בר"י לגבייו דאל"כ לא הליל הכי אלא אמרתני' דחיסר לבונתה הוליל א"ר יוחנן אפילו חיסר כל שהוא:
ב. **כسف** **משנה:** התנדב קומץ לבונה בפ"ע וכו'. בפ"ק **דמןחות** (דף י"א): מימרא דרב יצחק בר' יוסף אמר ר"י:

ר' רם ב"מ הל' פטולי המוקדשין פי"א הי"ח עין משפט ד-ה.

הפריש שני קמצין למנה אחית ^ו ואבד אחד מהן קודם קמצה קמצה לא הקבע. לאחר קמצה הקבע ופטולה מפני שרבה לבונתה. וכן אם הפריש ארבעה קמצים לשני בזיכי לחים ואבדו שניים מהם קודם סלוק הבזיכים לא הקבע וכשרים. לאחר סלוק הבזיכין הקבע ופטולין מפני הרבי:

ר' רם ב"מ הל' פטולי המוקדשין פי"ג ח"א עין משפט ו-ג.

שלוש מחלוקת זו ^ו שפטליין את הקרבנות. ואלו הן. מחלוקת שניי השם. ומחלוקת המקום. ומחלוקת הזמן. מחלוקת שניי השם כיצד. זה השוחט את הזבח שלא לשם. כגון שהיה עולה ויחשב שהוא שלמים. או ישחתנו לשם עולה ושלמים. או לשם שלמים ולשם עולה. או ישחת הזבח שלא לשם בעליך. זו היא מחלוקת שניי השם. מחלוקת המקום כיצד. כגון ישחת

ג. **כسف משנה:** הפריש שני קמצים למנה אחית וכו' וכן אם הפריש ארבעה קמצים וכו'. שם מימרא דרמי בר חמא:

ד. **כسف משנה:** שלש מחשבות הן וכו'. מhabאר והולך. ומה שכתב מחשבת שניי השם וכו'. בפרק קמא דזבחים תנן כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעים לשם חובה חוץ מן הפסח וחטאota ובגמרא יליף מקראי דבפסח וחטאota פוסל בין שניי קדרש בין שניי בעלים. ומה שכתב רבינו בגון שהיה עולה ויחשב שהוא שלמים ע"ג דכל הזבחים חוץ מפסח וחטאota כשרים שלא לשמן כיוון שלא עלו לבעים לשם חובה שפיר שייך למימר בהו שם פיטול. ומה שכתב או ישחתנו לשם עולה ושלמים או לשם שלמים ולשם עולה. הוא מה ששנינו בסוף פרק קמא דזבחים (דף י"ג) גבי פסח וחטאota שהחטן לשמן ושלא לשמן או שלא לשמן ולשם: מהשבת המקומן כיצד וכו'. מבואר במשנה פרק ב' זבחים (דף כ"ה): מהשבת הזמן כיצד וכו' עד הרי הקרבן פגول. מבואר שם במשנה:

את הזבח לשמו על מנת לזרק דמו. או להקטיר מפניו דבר הרاوي להקטירה חוץ לעזירה. או לאכל מפניו דבר הרاوي לאכילה חוץ למקום אכילתתו. זו היא מחלוקת במקום. וזכחים שחייב שחייב בזון מחלוקתzeit הזמן כיצד. לכן יששחט את הזבח לשמו על מנת לזרק דמו לאחר ישתתקע החמה שאינו זמן זריקתו. או להקטיר מפניו דבר הרاوي להקטיר לאחר מאחר שיש עליה עמוד השחר שאינו זמן הקטרתו. או לאכל מפניו דבר הרاوي לאכילה לאחר זמן הראי לאכילתתו. זו היא מחלוקת זמן. וזכחים שחייב שחייב בזון מחלוקתzeit הזמן הנקראים זכחים שנשחטו חוץ לזמן והם הנקראים פגول בכל מקום. וזהו 'פגול' האמור בתורה:

הרמב"ם הל' פמולין המוקישין פט"ז ח"א

כבר בארכנו שהמחייב באחת מרבע העבודות מחלוקת הזמן הקרבן פסול ואינו פגול. ואם חשב מחלוקת הזמן הקרבן פגול. במה דברים אמורים בשלא עירב עם מחלוקת הזמן מחלוקת אחרית. אבל אם עירב מחלוקת מקום או מחלוקת שנייה בשם בפסח ובחטאת

ה. כسف משנה: כבר ביארנו וכי ואם חשב מחלוקת הזמן הקרבן פגול עד אין זה פגול אלא פסול. משנה בפ"ב דזבחים (דף כ"ט). ומיש והיה בעופות. משנה בפ' קדשי הקדשים (דף ס"ד). ומיש ובמנהות. משנה בפ"ק דמנהות:

עם מחלוקת הזמן קרבן פסול ואינו פגول. כיצד. שחת וקיבל והוליך זרक ומחלוקתו באربع עבוזות אלו מחלוקת הזמן או שהיתה מחלוקת באחת מאربعתן מחלוקת הזמן ובשאר העבודות היהת מחלוקת נכונה. או לא היהת שם מחלוקת כלל בשאר העבודות. הרי זה פגול. אבל אם שחת בחלוקת הזמן וקיבל או הוליך או זרक בחלוקת המקום. או שחת בחלוקת הזמן והמקום וקיבל או הוליך או זרק בחלוקת הזמן. הרי זה אינו פגול אלא פסול בלבד. וכן הפסק והחטאת ששהחטן בחלוקת שניי השם וקיבל והוליך בחלוקת הזמן. או ששהחטן בחלוקת הזמן וקיבל או הוליך או זרק בחלוקת שניי השם. אין זה פגול אלא פסול. והוא כדיין בעופות ובמנחות. אין שם פגול אלא קרבן שנפסל בחלוקת הזמן ולא ערבות מהחלוקת המקום לא בתחלת ולא בסוף ולא ערבות מהחלוקת שניי השם בקרבות שנפסליין בחלוקת שניי השם: